

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

STATSBORGER- SKAB

STATUS 2018

En stats befolkning består af dens statsborgere og fastboende udlændinge. Normalt er det kun statsborgerne, der nyder de fulde og lige rettigheder i staten. Det er – og har altid været – almindeligt, at staterne reserverer visse rettigheder for deres statsborgere. Det er også anerkendt i menneskerettighedsstandarderne, at staterne i et vist omfang kan forskelsbehandle ikke-statsborgere i forhold til statsborgere, uden at det udgør diskrimination.

Denne statusrapport giver et overblik over menneskeretten og udviklingen i 2017-18 vedrørende statsborgerskab. I rapporten fremhæves otte temaer med anbefalinger til forbedringer af den menneskeretlige beskyttelse i Danmark.

” Verdenserklæringen om Menneskerettighederne fastslår princippet om, at enhver har ret til et statsborgerskab, og at ingen vilkårligt må nægtes retten til at skifte statsborgerskab eller fratages sit statsborgerskab.

LÆS MERE PÅ
[MENNESKERET.DK/STATUS](https://menneskeret.dk/status)

RAPPORTENS 8 TEMAER

NEDSÆTTELSE AF EN STATSBORGERSKABSKOMMISSION

Den danske indfødsretslovgivning har ikke været reformeret siden 1950.

BESKYTTELSE AF STATSLØSHED FRA FØDSLEN

Børn, der fødes statsløse i Danmark, har krav på dansk statsborgerskab. Alligevel er der et relativt stort antal danskfødte statsløse børn og unge.

EFTERKOMMERES ADGANG TIL DANSK STATSBORGERSKAB

I forhold til opfyldelsen af Danmarks internationale forpligtelser er det et problem, at Danmark ikke har lempet adgangen til dansk statsborgerskab for indvandreres efterkommere.

STATSBORGERSKAB TIL FLYGTNINGE OG STATSLØSE

Det danske selvforsørgelseskrav og sprogkrav hører til blandt de strengeste i Europa og stilles også til flygtninge og statsløse, som ellers skal have lettet adgangen til statsborgerskab.

DISPENSATION FRA KRAV TIL STATSBORGERSKAB

Ifølge Handicapkonventionen skal mennesker med langvarige funktionsnedsættelser fritages fra at opfylde krav til statsborgerskab, som de ikke kan opfylde på grund af deres handicap.

FORTABELSE AF STATSBORGERSKAB

Unge danskere, som er født og opvokset i udlandet, kan miste deres danske statsborgerskab, hvis de ikke søger om bevarelse inden det 22. år.

KVASI-TAB AF STATSBORGERSKAB

I situationer, hvor det senere viser sig, at en betingelse for et barns erhvervelse af statsborgerskab ved fødslen ikke har været opfyldt, lever dansk lovgivning ikke op til krav i Europarådets Statsborgerretskonvention.

GENERHVERVELSE AF STATSBORGERSKAB

Efter instituttets opfattelse er der behov for at ændre de danske generhvervelsesregler, hvis anvendelsesområde forekommer både unødigt og uhensigtsmæssigt snævert.

RAPPORTENS VIGTIGSTE ANBEFALINGER

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen:

- nedsætter en lovforberedende indfødsretskommission, der skal komme med forslag til en reform af lovgivningen om statsborgerskab.
- tager initiativ til at ændre indfødsretsloven, så børn, som er født i Danmark, automatisk får dansk statsborgerskab ved fødslen, hvis de ikke får – eller ved registrering eller erklæring kan få – statsborgerskab i et andet land.
- indtil en lovændring kan gennemføres, giver individuel vejledning, så forældre til et herfødt statsløst barn straks ved barnets fødsel orienteres om barnets ret til statsborgerskab og om, hvordan forældrene ansøger herom, og så en herfødt statsløs ung modtager tilsvarende information ved det fyldte 18. år.
- fremsætter forslag om ændring af indfødsretslovgivningen, så erhvervelsen af dansk statsborgerskab lettes for alle ansøgere, som enten er født her eller har haft fast og lovligt ophold her i landet i en nærmere fastsat periode, før de er fyldt 18 år.

STATUS PÅ MENNESKERETTIGHEDERNE I DANMARK

Institut for Menneskerettigheder følger de områder, hvor statens overholdelse af menneskerettighederne er særligt afgørende. De enkelte områder – fx statsborgerskab – opdateres hvert andet år med nye statusrapporter. Find alle statusrapporter på menneskeret.dk/status.

LÆS HELE RAPPORTEN PÅ MENNESKERET.DK/STATUS

Kontakt: Eva Ersbøll, seniorforsker (tlf. 9132 5640 og eer@humanrights.dk)